

RTU studiju kurss "Bērna un ģimenes tiesības"**0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA0367
Nosaukums	Bērna un ģimenes tiesības
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Svetlana Lanka - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 4.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studenti tiek iepazīstināti ar tiesību aktiem un svarīgākajiem tiesību institūtiem bērnu un ģimenes tiesību aizsardzības jomā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis un uzdevumi: Attīstīt studentu profesionālās kompetences, zināšanas un prasmes par bērna un ģimenes tiesību sistēmu Latvijā un starptautiskā līmenī, lai spētu identificēt, analizēt un piemērot normatīvos aktus, risinot sociālas problēmas, aizstāvēt bērna un ģimenes tiesības un sadarbojoties ar iesaistītajām institūcijām.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Studēt ANO bērnu tiesību konvencijā iekļautās normas un izveidot krustvārdu mīklu (18-20 jautājumi); Sagatavot situāciju par bērnu tiesību pārkāpumiem skolā, veikt situācijas analīzi atbilstoši normatīvajos aktos iekļautajām normām 2. Sagatavot nodarbību par vienu no ANO Bērnu tiesību konvencijā un Bērnu tiesību aizsardzības likumā iekļautajiem pantiem, (iekļaujot gan bērna tiesības, gan pienākumus) pielietojot interaktīvas darba metodes. 3. Atrast masu plašsaziņas līdzekļos publicētu rakstu, kurā atklāti bērnu tiesību pārkāpumi un veikt šajā rakstā pārkāpto bērnu tiesību analīzi, balstoties uz normatīvajiem aktiem bērnu tiesību aizsardzības jomā. 4. Noskatīties mācību filmu "Katrīna" -sagatavot rakstisku izklāstu, par saskatītajām problēmām (bērnu vecāku, izglītības institūciju darbinieku tiesības, pienākumi un atbildības) pamatojot pārkāpumus ar likumdošanā par bērnu tiesību aizsardzību iekļautajām normām. 5. Dzīves prasmju treniņprogrammas projekta – modeļa izstrāde darbam ar sociālā riska grupas jauniešiem. Izstrādāt nodarbību plānu atbalsta sniegšanai sociālās atstumtības riskam pakļautajiem jauniešiem (5 nodarbības: sevis un citu iepazīšana; saskarsme un konfliktu risināšana; emocijas un stress; attiecības; karjeras virzība)
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1.ANO Konvencija Par bērna tiesībām 2. Bērnu tiesību deklarācija 3. Civillikums I daļa, Ģimenes tiesības 4. Bērnu tiesību aizsardzības likums 5. Bāriņtiesu likums 6. Darba likums 7. Izglītības likums 8. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums 9. Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likums. 10. Uzturlīdzekļu garantiju fonda likums. Papildu/Additional: MK noteikumi Nr. 89 „Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi” Par Eiropas Padomes Konvenciju par bērnu tiesību piemērošanu Hāgas Konvencija par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem Juridiski terminoloģiski skaidrojošā vārdnīca MK noteikumi Nr.173 Par kārtību, kādā apgūst speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā, šo zināšanu saturu un apjomu Ministru kabineta noteikumi Nr. 667. Adopcijas kārtība MK noteikumi Nr.726 Kārtība, kādā veicama obligātā ārstēšana bērniem, kuriem radušies psihiski vai uzvedības traucējumi alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo vai citu apreibinošu vielu lietošanas dēļ, un kārtība, kādā sociālās korekcijas izglītības iestādēs bērniem nodrošināma obligātā ārstēšana no alkohola, narkotisko un psihotropo vielu atkarības MK noteikumi Nr.1613 Kārtība, kādā nepieciešamo palīdzību sniedz bērnam, kurš cietis no prettiesiskām darbībām MK noteikumi Nr.721 Kārtība, kādā bērni šķērso valsts robežu MK noteikumi Nr. 857 Noteikumi par sociālajām garantijām bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās MK noteikumi Nr.142 Noteikumi par ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu samaksas kārtību un apmēru u.c.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Pamatzināšanas Latvijas tiesību sistēmā un tās pamatprincipos. Priekšzināšanas par cilvēktiesībām

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Starptautiskās tiesības bērnu tiesību aizsardzības jomā. Bērnu tiesību aizsardzības sistēma un tās darbības tiesiskie pamatprincipi Latvijā. Normatīvie akti bērnu tiesību aizsardzības jomā	4	10	2	16
Bērnu tiesību aizsardzības mērķi un aizsardzības mehānismi. Bērnu tiesību aizsardzības subjekti. Vecāku un bērnu tiesības, pienākumi un atbildība Bērna drošība skolā.	5	6	2	10
Bērnu ārpusģimenes aprūpe: (audžuģimene, aizbildnība, viesģimene, SOS ciemati, aprūpe ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijā)	5	4	2	4
Starpinstitucionālā sadarbība bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšanā	4	6	2	4
Nepilngadīgo nodarbinātības likumiskie aspekti	4	4	2	4
Nepilngadīgā atbildība par noziedzīgiem nodarījumiem un administratīvajiem pārkāpumiem. Audzināšana rakstura piespiedu līdzekļi	4	4	2	0
Laulība. Saderināšanās jēdziens un nozīme. Laulības jēdziens, noslēgšana un izbeigšanās. Laulības neesamība, tās tiesiskās sekas. Laulības šķiršanas procesuālā kārtība un laulības šķiršanas tiesiskās sekas.	4	4	2	6
Laulāto mantiskās un personiskās nemantiskās attiecības Laulāto personiskās tiesības un pienākumi, to jēdziens un saturs. Laulāto mantiskās attiecības, to jēdziens. Laulāto likumiskās mantiskās attiecības. Laulāto līgumiskās mantiskās attiecības. Laulāto mantas šķirtība. Laulāto mantas kopība.	4	10	2	10
Vecāku un bērnu savstarpējo attiecību tiesiskie aspekti. Bērna izcelšanās noteikšana. Paternitātes atzīšanas noteikumi. Paternitātes atzīšanas tiesas ceļā – procesuālā kārtība. Bērnu tiesību aizsardzības iestādes un to loma bērnu tiesību aizsardzībā. Adopcija un aizgādība. Adopcija un tās tiesiskās sekas. Adopcijas procesuālā kārtība. Aizgādība. Saskarsmes tiesības. Aizgādības tiesību izbeigšanās un aprobežošana.	4	12	2	20
Adopcija un aizgādība. Adopcija un tās tiesiskās sekas. Adopcijas procesuālā kārtība. Aizgādība. Saskarsmes tiesības. Aizgādības tiesību izbeigšanās un aprobežošana. Aizbildnība. Aizbildnības būtība. Aizbildnības nodibināšana pār nepilngadīgajām personām. Personas, kuras var iecelt par aizbildņiem. Aizbildņa pienākumi pret aizbilstamo personu. Nepilngadīgo personu mantas pārvaldība. Aizbildņa atbildība. Aizbildnības izbeigšanās. Bāriņtiesas loma aizbildnības un aizgādības problēmu risināšanā. Aizgādība. Aizgādības jēdziens. Aizgādība pār personām ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem. Aizgādība pār personu izlaidīgas un izšķērdīgas dzīves dēļ. Aizgādība pār promesošu un pazudušu personu mantu. Aizgādība pār mantojuma masu un konkursa masu.	2	12	2	18
Kopā:	40	72	20	92

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Pēc kursa apguves students spēs: Zināšanas: Apraksīt bērnu un ģimenes tiesību aizsardzības sistēmu Latvijā un tās saikni ar starptautiskajām tiesību normām. Paskaidrot būtiskākos normatīvos aktus, kas regulē bērnu un ģimenes tiesības un aizsardzību. Prasmes: Analizēt sociālās situācijas, identificējot piemērojamās tiesību aktus bērnu un ģimenes tiesību jomā. Pielietot tiesību normas praktiskos gadījumos, izvēloties atbilstošus risinājumus atbilstoši sociālā darba principiem. Sagatavot dokumentus un profesionāli sazināties ar institūcijām bērna un ģimenes tiesību aizsardzībā. Kompetences: Pieņemt lēmumus, vadoties pēc bērna labāko interešu principa, ievērojot ētikas un cilvēktiesību normas. Sadarboties ar dažādām institūcijām bērna un ģimenes aizsardzībā, uzņemoties atbildību par savu profesionālo rīcību. Reflektēt par savu profesionālo praksi un turpināt patstāvīgi pilnveidot zināšanas tiesību jautājumos.	Vērtēšanas metodes: Studentu sniegums tiek vērtēts, izmantojot dažādas metodes, kas atspoguļo kursa studiju rezultātus: Rakstisks pārbaudījums (eksāmens vai ieskaite): – Tests un situāciju analīze, lai pārbaudītu zināšanas un spēju piemērot tiesību normas praksē. Patstāvīgie darbi (normatīvo aktu analīze, refleksijas): – Izvērtē izpratni, argumentācijas spējas un profesionālo redzējumu. Gadījuma analīze (case study): – Praktisks uzdevums, kur jāanalizē konkrēta situācija un jāpiemēro atbilstoši tiesību akti un sociālā darba principi. Kritēriji: Izcili (10–9) Dziļa izpratne, precīza tiesību piemērošana, analītisks skatījums, argumentēta pozīcija, radoša pieeja. Labi (8–7) Labas zināšanas un prasmes, nelielas neprecizitātes, pārsvarā pareiza likumu interpretācija. Viduvēji (6–5) Pamatzināšanas apgūtas, bet virspusēja analīze, kļūdas tiesību piemērošanā. Vāji (4–1) Nepietiekamas zināšanas, nespēja pielietot normatīvos aktus, zema analītiskā kvalitāte. Nepietiekami

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Patstāvīgie darbi	20
Gadījuma analīze	20
Rakstisks pārbaudījums (Eksāmens)	60

Kopā:	100
-------	-----

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	4.0	20.0	20.0	0.0		*	